

ers der gemeente te
geven, die in onze
gemeente bedreigen,
lat naar den wensch
nel aan de gemeente
zen, maar dat toch
oor de ambtsdragers
in goede uitoefening,
erden verwarcken
erst den strijd aan
schillende afdwaling
op de Synode wees
schieden, dan is niet
t op de gemeentele-
dan dienen de ambts-
voorbeld te geven,
r wel eens op gewe-
onderlingen naar het
bekwaam moeten zijn,
t huisbezoek stichte-
ook om de dwalingen
lerleggen en te weer-

Dr. H. H. K.

Scholen

staven: van N. N. te
van C. B. te Ermelo
mevrouw M. L. te
bemiddeling van Ds. B.
te Amsterdam, 710.—
ZAGERS, Voorzitter,
nhem, Velperweg 88.

afel.

De PILGRIMFATHERS IN
J. H. Kok te Kampen,
gin van deze maand is
bemiddeling van Ds. B.
te Amsterdam, 710.—
ZAGERS, Voorzitter,
nhem, Velperweg 88.

de laatste maanden in
de, komt de aankon-
k's post festum.
kondiging hier niet ach-

courtlois tegenover de
omdat een feit van zoo
blijvende betekenis in
elacht als dat wat zij
te tijden in herinnering
n gedenkaren of op zijn

niet de schrijver reeds
s ander typeert met
Hebr. XI: 13—16 en

et opstellen van dit ge-
zoals is gegaan. Zoals
en over AMERIKA bleek,
in dit boekje behandeld
en toch heeft zij, voor
ten, den raad ingewon-
betrouwbare gidsen,
leek te haar lezers mee,
n Dr. D. Flooy, Secre-
andische Pelgrimfathers-
fathers-herdenking in
A. Eekhof, lid van de
Hoogleraar in de ge-
reformeerde Protestantisme
leiden."

te toevogden, dat zij met
sch talent vertelt: wie
; waarom ze weg gingen
Nederlanders, met die
hebben.

rop Mij, KUYPER haar
e visie van haar Gere-
komst, zal voor de meeste
meer reden zijn om met
t kennis te maken.

op het onderwerp aller-
den van de feiten der
ik ben het dan ook
te den bekamen KERK-
e NIEUWE ROTTERDAM-
ort na de verschijning,
s IN NEDERLAND schreef:
taaiten van het onder-
dat den oningewide
in lezers vindende.

MULTATULI's GEBED VAN
L. Kok, 1920, Kampen.
kend op den omslag
geroonden brochure,
in den naam MULTA-
bijkje oplichtigheid, maar
a afmeting, het opschrift
d "Gebede las, — was
dat is niets voor de
om, zoals ik nog wel
ijn boekje tegen over-
den PATRIOTISCHEN
den en Vereenigingen

end, kwam ik van deze
rug. Boven den, in het
d gedrukten, naam van
hure las ik "nader ont-
naam, in heel kleine
der Geref. Kerk te 's Gra-
verdwijnen mijn laatste
omrent den aard der
wenden morgen-droom
dat ik aan den voet
naam van den uitgever

LAAR VOOR INDIE gedaan heeft. Als "geestig"
schrijver staat hij, in combinatie-gave, verre
beneden HEINE, en hoe gaarne hij ook als wijs-
geer poseerde, zij, die van filosofie eenig
verstand hebben, zijn het er over eens, dat zijn
denkkracht niet haalt bij die van NIETZSCHE.

De MULTATULI-VERSTEN, dit jaar, ter herden-
king van DOUWES DEKKER's geboorte op 2 Maart
1820, gehouden, hebben in dit alles dan ook
geen verandering gebracht.

Maar mist het blijven-denken aan MULTATULI,
anders dan als stylist en als propagandist voor
verbetering van Indische toestanden ook zin,
toch was het lang niet misgerien van den heer
VAN ELK, dat hij op dat befaamde "Gebede van
den Onwetende" nog eens de aandacht vestigde.

De heer VAN ELK, Straatprediker der Gere-
formeerde Kerk te 's Gravenhage, is mij geheel
onbekend. Ik weet niet of hij, als andere
straatpredikers die ik zoo ten onzent als in het
buitenland wel eens in functie zag, een man is
van min of meer hooge maatschappelijke po-
sitie. Maar wat ik uit zijn boekje geleerd heb
is, dat hij voor het ontleden van dit zoo pro-
fane gedicht van den ongodst DKKER de rechte
man was.

Zeker, op 'n gebode, op het heel intiem spre-
ken van den mensch tot God, voegt geen kritiek.
Maar dit is geen gebode.

De geachte schrijver analyseert en kritiseert
dit God-tergend stuk dan ook zoo, dat het in
zijn holheid en verdraaiheid uitkomt.

En, blijkbaar gedachtig aan het "de mensch
handelt naar dat hij is," kon hij dat te eerder,
doordat hij met het raadplegen van een rijke
literatuur over DOUWES DEKKER, een literatuur
wier vermelding men op de laatste pagina der
brochure vindt, zich in diens persoonlijkheid
had ingedacht.

Of dat "Gebede van den Onwetende" nu al
die moeite waard is?

Nu, MULTATULI is, in meer dan één zin, dood.
Maar zijn geest spookt nog rond, in de
kringen eener verlepte en ouderwetsche
Vrijzinnigheid, en denkend, dat zij heel nieuw-
wetsch doen, bidden zij in die kringen, als ze
nog bidden, het na.

Op deze meeningen zal VAN ELK's kritiek
niet veel uitwerken.

"'n Kritiek van Gereformeerden kant en dan
nog wel van 'n Gereformeerde straatprediker!
Laat het boekje maar eens kijken aan deze
oude heeren, aan dit geslacht dat in de woestijn
moet sterven en u zult zien hoe ze daar met
schouder-geestoot en hoofd-gedraai en oogen-
geknipt op reageeren.

Anders staat het echter met de vliegclachtig-
heid der rijpere jeugd van niet Vrijzinnigen
huizen, die in haar opatandigheid, par esprit de
contradiction, als zij te onzaliger ure het "Geb-
ede van den onwetende" in handen krijgt, en
het zonder er veel van te begrijpen, las, vertelt
dat het zoo innig vroom is en dat die Multatuli
toch ook wel bad, al deed hij het met een beetje
andere, maar veel mooier woorden, dan men
het te huis of zelfs wel in de Kerk doet.

Voor dit geslacht kan VAN ELK's boekje
deugd doen, en daarom was het schrijven er
van wel de moeite waard.

Als u zoo'n vliegclachtig ontmoet, geef het hem
of haar, niet een vriendelijk, maar nu moet je
dit toch ook eens lezen, in handen.

In de brochure gaat aan de rake kritiek op
het "Gebede van den Onwetende" vooraf MUL-
TATULI's LEVENSLUOP en MULTATULI's KARAKTER.

Twee hoofdstukjes waarin niets wordt ver-
bloemd, maar de eigengerechtigheid, die zelfs
ook den mensch welke zichzelf als zondaar-
voor-God heeft leeren kennen, nog in hart zit,
wordt er door niets in geveed.

3. STEMMEN DES TIJDS. Utrecht — G. J. A.
Ruyt

Voor wie, onder ons, belangstelling in Wijs-
begeerte, vestig ik hier de aandacht op de
Studie van Dr. O. NORRIS, Jr. over PROF. GUN-
NING ALS WIJSGEREK DENKER in het Juli- en
Augustus Nr. van dit Maandschrift. G.

Voor Kinderen.

IN VREEMDE HAVEN.

XV.

IN HET VERRE LAND.

De dagen die nu kwamen waren voor Hen-
drik zeker de aangenaamste van de gehele reis.
En dat zei iets, want die reis duurde lang, daar
men wel geen storm had maar voortdurend
tegenwind en zoodoende slechts tragelijk voor-
uitkwam, spijt alle kunst van den eersten stuur-
man.

Het werd voor Hendrik een geheel ander
leven. De gevarrijke en uitzelloze klimpartijen
hielden op. Daarentegen stelde de stuurman hem
voor zijn bekwaamheid eens te beproeven aan
het nateekenen van een zeekart. Of Hendrik
al zei, dat hij geen verstand van teekenen had,
de stuurman zei: "wat niet is kan nog komen;
oefen je maar vast; je hebt al den tijd."

En dat was ook zoo, nu zoo veel baantjes
wegvielen.

De kapitein en de stuurman deden, kort ge-
zegd, elk voor zich hun best om Hendrik de
kwade dagen te doen vergeten, die hij doorelief-
had. Het was als begrepen zij nu eerst dat de
knaap een reis deed voor zijn genoegen en niet
als tamelijk overbodige tweede scheepjongen.
Hij behoeft niet meer te stouwen en aan te
dragen dan hij zelf wilde, en zat zelfs nu en
dan met zijn vrijen tijd verlegen. Het kaart-
teekenen was echter niet vlotten. Gelukkig
wist de kapitein raad en kreeg Hendrik schrijf-
werk, wat hij tamelijk goed verrichtte, ook bood
hij den scheepstimmerman aan dezen la zijn werk
te helpen, wat niet dank werd aanvaard en aan
Hendrik gelegenheid gaf al vast iets van een
ambacht te leeren.

Eindelijk draaide de wind naar het Oosten,
en kon het schip met volle zeilen voortuitsteven-
en naar de West. Weldra was die bereikt en
wierp men bij Parimaribo de ankers uit, tot
grootte vreugd van allen na zulk een lange zeereis.

Nauwelijks aangekomen haastte de kapitein
zich den heer Van Bergen daarvan bericht te
zenden. Tevens verrocht hij dringend hem te
spreken. Dat kon reeds den volgende morgen.
Toen ging de kapitein met een eenigzins
bezwaaard hart zijn bezoek brengen.

De reeder ontving den schipper zeer vriend-
delijk en begon dadelijk te spreken over de
zaken en allerlei vragen te doen. Toen de
kapitein over allerlei bericht had gegeven sprak
de reeder:

"Wij mogen wel weer zeggen: De Heere heeft
alles wel gemaakt!"

Eenigzins vreemd keek de kapitein op. Zulk
een vromen patroon had hij nog zelden gehad.
Doch hij haastte zich te zeggen:

"U hebt wel gelijk. Met zoo'n schip drijft
men toch maar altijd op Gods genade!"

"Aan land ook", merkte de reeder glim-
lachend op.

"Zeker mijnheer. Maar nu heb ik nog iets.
U zult wel niet raden wien ik u eerstdaags hier
hoop te brengen, en die zelf de reis aanvaard
heeft zonder te weten met welk doel!"

"Gij spreekt in raadsels, beste vriend, maar dat
komt zeker doordat wij elkaar nog niet kennen
en voor het eerst ontmoeten."

"Mag ik het dan even toelichten? Ik heb
een jongmensch aan boord, die zegt uw neef te
zijn. Hij heeft u nooit gezien, maar uit al wat
hij zegt en ook bij onderzoek, gelijk mij ge-
bleken is, spreekt hij de waarheid. Daarom
dacht ik dat het 't best was als u het goed
vindt hem eens hier te brengen; dan kunt u
zelf oordeelen."

De reeder zette groote oogen op en zei:

"Er is mij nog niet alles duidelijk, maar het
best zal wesen, dat die neef mij eens spoedig
komt opzoeken. Ik ben werkelijk nieuwsgierig
en u hebt mij zeker alles verteld wat u van de
zaak weet. 'Verdere zal ik wel hooren. Intus-
schen hartelijk dank voor uw moeite'."

De kapitein ging heen. Hij had begrijpelij-
kerwijs niet alles verteld en was blij, dat het zoo
liep. Hij haastte zich Hendrik te waarschuwen,
dat die bij mijnheer Van Bergen werd verwacht,
en zocht toen den stuurman op. Wat Hendrik
betreft, deze had niet zoodra de boodschap ge-
kregen of hij haastte zich naar zijn vriend, den
kok, en vertelde met een gezicht dat glansde
van blijdschap wat de kapitein hem had mee-
gedeeld.

"Dat is dunkt mij een goede boodschap", zei
de kok, "daar kan wat op volgen. Je gaat zeker
morgen. Intusschen zullen we eens op den goede
afloop drinken, en wel een lekker kopje choco-
laad, dat ik dadelijk ga klaarmaken."

Onder het drinken werd nog druk over de
grootte zaak gesproken. De kok merkte op, hoe
wonderlijk alles geleid was, zeker onder het
bestuur des Heeren. Wie weet, ging hij voort,
of nu niet al uw wenschen vervuld worden. Ge-
kunt misschien in de West werk vinden, een
vak leeren en zoo zou de ontmoeting met
uw oom u nog op ongedachte wijze ten
goede komen. Wat mij betreft het zou mij
spijten zoo je in de West bleef. Want wij zijn
zoo ongemak vrienden geworden, en de vriends-
chap lijdt er wel eens onder als de een in
Europa, en de ander in Amerika zit. Samen
uit, samen thuis, zou ik zeggen, maar natuurlijk
daar kun je niet mee rekenen."

"We zullen zien" antwoordde Hendrik "t is
nog zoo ver niet."

Met een kloppend hart verliet Hendrik Crul
den volgende morgen het schip, en ging naar
den wal om zijn oom op te zoeken.

Hij had een langen weg en al den tijd om
na te denken. Allerlei gedachten en vragen
doorkruisten zijn hoofd. Hoe zou zijn oom het
bezoek opnemen? Zou hij, de rijke reeder, zich
misschien schamen voor dat arme, eenvoudige
neef? Zou hij ook liefst zich van Hendrik af
willen maken? Hoe zou het verder gaan? En
zoo dacht en vroeg hij voort, tot hij het hem
aangewezen huis van den heer Van Bergen had
bereikt en aanschelde.

"'t Was een mooi gebouw, prachtig zelfs vond
Hendrik, in elk geval veel te aanzienlijk voor
mensen als hij. In stilte bad hij den Heere
zijn weg voorspoedig te maken en het hart van
den heer Van Bergen gunstig voor hem te
stemmen."

In de mooie, lichte kamer waar men hem
gelaten had, wachtte Hendrik af, wat volgen
zou. Het duurde niet lang, of hij hoorde zware
voetstappen, en weldra stonden in de spreek-
kamer tegenover elkander twee mensen, die
een veel ouder dan de ander, beide elkaar
nauwkeurig opmendend; beide ook verlangend
van elkaar iets meer te weten.

Maar hoe weinig ook de een nog van den
ander wist, toch ging een gedachte van gelijken
aard beide gelijktijdig door het hoofd, deze
namelijk dat een sprekende familietrek op het
gezicht van den jongen man, allen twijfel
onmogelijk maakte. Sprekend zijn moeder, doch
de heer Van Bergen. Sprekend moeders broer
van het portret, dacht Hendrik Crul, die zoo
verlegen was, dat hij geheel vergat zijn pet af
te zetten.

"Ga nu eens zitten" sprak de heer Van Bergen
vriendelijk "en vertel mij nauwkeurig hoe je er
toe gekomen zijt, mij op te zoeken."

Nu begon Hendrik zijn verhaal, dat de lezer
teeds kent. Hij vertelde echter nu meer dan hij
oort aan den kapitein of den stuurman had ge-
daan. De reeder luisterde aandachtig toe.

Toen Hendrik was uitgepraat, deed de laatste
hem allerlei vragen en zei ten slotte:

"Ik geloof dat we nu genoeg weten. Er is
geen twijfel aan: ik ben uw oom en gij zijt
mijn neef. Hoe wonderlijk heeft alles mee-
gewerkt om ons samen te brengen. We mogen
er de hand des Heeren in zien, niet waar? Gij
zijt, vertrouwd ik, in Zijn vrees grootgebracht."

HOOGENBIJK.

Officiële Berichten.

Vrije Universiteit.

Men schrijft ons:

De jaarvergadering van Haarlem ligt nog
versch in 't geheugen.

Maar de Vrije Universiteit die op 20
October haar 40 jarig bestaan herdenden zal,
heeft ook recht op een dankbaar herdenken.
Dit wordt door het lokaal-comité goed begre-
pen, en de plannen om dit herdenken op
een passende wijze te doen plaats hebben,
zijn bijna geheel vastgesteld.

Dinsdag 19 October van des namiddags
3—5 uur zal het Studentencorps der Univer-
siteit een receptie houden, waaraan zeker
door velen zal worden deelgenomen. Goed
gezien H.H. Studenten. De Universiteit op
Gereformeerde grondslag wordt gedragen
door het Gereformeerde volk, en de studen-
ten dezer stichting zijn de mannen der toe-
komst waarop zij naast God hunne verwach-
ting hebben. Zij zullen daar elkander ont-
moeten de mannen en vrouwen uit het volk
en de studenten der Universiteit.

Te half acht wordt in de Keizersgrachtkerk
een ure des gebeds gehouden, en na afloop
van deze samenkomst zal door het lokaal
comité in het gebouw Bellevue (Marinistraat)
gelegenheid worden gegeven aan de vrienden
om elkander te ontmoeten. De leiding van
deze vergadering is opgedragen aan Ds. T.
Ferwerda en het zal daar niet aan gezellig-
heid ontbreken, omdat er meer stof zal wesen
om te spreken dan er tijd gevonden wordt.

Woensdag 20 October, den geboortedag van
de Vrije Universiteit, wordt na een rede van
den Rector Dr. H. H. Kuyper het rectoraat
der School overgedragen aan den benoem-
de rector Dr. R. H. Wolter.

Door het lokaal-comité worden pogingen
aangewend om van 10 tot 12 uur de broe-
ders en zusters in en buiten Amsterdam
nige belangrijke werken, te doen bezich-

tigen en het Physiologisch Laboratorium van
Prof. Dr. F. J. J. Buytendijk te bezoeken.

Ten einde een en ander geregeld te doen
verloopen, zullen voor de samenkomst op
19 October in Bellevue kaarten worden uitge-
reikt, welke kaarten moeten aangevraagd
worden aan het Bureau der Vereeniging
Keizersgracht 164. Bij deze aanvragen moet
dan opgegeven, welke werken men op Woens-
dag 20 October wil bezoeken, opdat vooral
kan bepaald worden op hoeveel personen
moet worden gerekend.

De mogelijkheid is niet uitgesloten, dat er
zoo veel personen zich zullen aanmelden dat
de aanvragen de plaatsen overtreffen; dus
zal het wel goed zijn om met het aanvragen
van kaarten niet lang te wachten.

Mochten eventueel aanvragen inkomen
waarbij niet is aangegeven welke der bezoeken
wenschen bijgewoond te worden, dan
zal het comité voor de aanvragers de keuze
bepalen.

Het lokaal-comité Amsterdam heeft ook
besloten om gelden te verzamelen. Op een
feestavond van de Vrije Universiteit moet
ook een feestgave wesen. Daarom wordt nu
reeds een ieder die een feestgave wil afzon-
deren, dringend uitgenoodigd de bijdrage te
zenden aan het Bureau Keizersgracht 164 te
Amsterdam — Postcheque en Girodienst
No. 6327. Men denke er aan om op de strook
te plaatsen FEESTGAVE 1920, dan komt dat
op 19 October keurig in orde.

Generale Synode van de Gereformeerde Kerken.

7 Sept. 1920.

Morgenzitting.

De praeses opent de vergadering, laat zin-
gen Ps. 150: 1 en gaat voor in gebed.

Ds. Zwaan wordt verwelkomd.

Dr. Keizer leest de notulen van de vorige
zitting, welke worden goedgekeurd.

Mededeeling wordt gedaan van eene dank-
betuiging namens H. M. de Koningin voor den
gelukwensch der Synode op H. D. verjaardag.

Voorlezing geschiedt van een schrijven van
Prof. Dr. A. A. van Schelven omtrent de vol-
voering van de opdracht aan hem en Ds. J.
Douma, te 's-Gravenhage, gegeven tot-verte-
genwoordiging van onze kerken bij de Pil-
grim-Fathers-herdenking.

Dr. Van Es deelt mede, dat de Commissie
van praes-advies, aan welke was teruggezon-
den het rapport over het "leerboek", om nader
te overwegen, of een zelfde boekje zou worden
gebruikt voor de school en voor de catechisa-
tie, dan wel twee verschillende, meent te moe-
ten blijven bij haar voorstel, om één boek voor
beide te geven. Over deze kwestie wordt het
woord gevoerd door Prof. Lindeboom, Ds. de
Geus, Prof. Kuyper, Dr. Dijk, Oud. van Dorp
en den rapporteur.

De volgende conclusiën worden aangeno-
men:

1. Als zijnde dit niet noodzakelijk en ook
ongewenscht, niet in te gaan op het verzoek
van den Raad der Gereformeerde Kerk van
Amsterdam-Zuid (Overtoom) om een nieuw
catechetisch leerboek mede voor den kanzel op
te stellen; maar

2. wel in overeenstemming met de voorstel-
len van onderscheidene Particuliere Synoden
en het verzoek van de Gereformeerde Scholen,
in "Gereformeerde Schoolverband" verenigd,
het ontwerpen van een nieuw leerboek voor
catechisatie en school ter hand te nemen;

3. daartoe een afzonderlijke commissie te
benoemen van drie personen, namelijk één
Hoogleraar in de theologie, één Dienaar des
Woords en één deskundige op het gebied van
het onderwijs, die bij de opstelling van het
leerboek goede voeling zal houden met de te
benoemen commissie voor de nadere formu-
leering van sommige stukken der belijdenis
uiterlijk een half jaar vóór de volgende ge-
woone Generale Synode het concept van zulk
een leerboek den kerken zal toezenden; en

4. van dit besluit ook aan de Commissie van
Uitvoering van "Gereformeerde Schoolver-
band" kennis te geven.

Ds. Renting brengt rapport uit over de voor-
stellen aangaande de herziening der liturgi-
sche geschriften, der liturgische gebeden en
van het huwelijksformulier. Aan de discussie
nemen deel Prof. Kuyper, Ds. Breukelaar en
de rapporteur. De Synode besluit:

Vijf deputaten te benoemen, aan wie wordt
opgedragen:

1e. de liturgische geschriften in hun geheel
te overzien en zoo noodig een herziening voor
te bereiden;

2e. in het bijzonder bij dezen arbeid de aan-
dacht te schenken aan een revisie van het
huwelijksformulier en aan het formulier van
bevestiging der onderlingen en diakonen, en

3e. dienaangaande aan de eerstvolgende Ge-
nerale Synode rapport uit te brengen.

In de Acta zal worden opgenomen, dat hier-
door niet uitgesloten is eene uitbreiding der
liturgische geschriften op bepaalde punten.

Dr. De Moor rapporteert over de voorstel-
len, welke betrekking hebben op de overzie-
ning van den bundel "Eenige Gezangen". Dit
rapport wordt besproken door Prof. Linde-
boom. Prof. Hoekstra, Dr. van Es en den
rapporteur. Met een kleine amendement wordt
aangenomen het voorstel der Commissie en
besluit de Generale Synode te benoemen een
vijftal Deputaten, die, behalve het overzien
der liturgische geschriften en gebeden en het
ontwerpen van vragen voor de Openbare Be-
lijdenis, waartoe reeds besloten werd (in zoo-
verre met afwijking wat het laatste betreft
van het besluit dezer Synode art. 85 der
Acta), ook den bundel "Eenige Gezangen" zal-
len overzien en voorts trachten dien uit te
breiden met enige andere berijmde of onbe-
rijmde gedeelten der H. Schrift, welke het den
kerken vrij zal staan, nevens de Psalmen in
den eeredienst te gebruiken.

Prof. Bouwman brengt rapport uit over het
gravamen van Dr. C. M. Buizer, te Harder-
wijk, met betrekking tot artikel 27—30 der
Ned. Geloofsbelijdenis. Nadat over het rapport
en de conclusiën het woord is gevoerd door
Prof. Ridderbos, Prof. Hoekstra, Prof. Kuy-
per en den Praeses, besluit de Synode uit te
spreken:

1e. dat het gravamen van Dr. Buizer tegen
art. 27—30 van de Belijdenis in eigenlijken
zin niet een gravamen te noemen is, wil het
niet gericht is tegen de genoemde artikelen
als zoodanig, maar tegen een uitlegging en
opvatting van deze artikelen, en uitgaat van
een uitlegging, waarmede de Synode niet in-
stemt;

2e. dat de Synode op de verdere beschou-
wing van Dr. Buizer in deze zaak thans niet
ingaat, omdat zij eene Commissie heeft be-
noemd met het mandaat om eene nadere for-
muleering en uitwerking van de drie artikelen
des geloofs: over de H. Schrift, over de Kerk
en over de verhouding van Kerk en overheid,
in overweging en in studie te nemen;

3e. dat van dit besluit kennis gegeven wor-
de aan Dr. Buizer, aan de Part. Synode van Ze-
eland, en aan de classis en de kerk van Mid-
delburg.

Middagzitting.

De zitting wordt heropend met het zingen
van Ps. 25: 3.

De Praeses noodigt de praes-adviseerende
commissie uit, de voordrachten voor te benoe-
men Deputaten bij het Moderamen te willen
indienen.

Ds. Verhoef brengt rapport uit over een
voorstel van de Part. Synode van Groningen
betreffende afsnijding van doopleden, die zich
in belijdenis en wandel als ongelooftige en
goddelooze menschen aanstellen.

De conclusiën van dit rapport worden na
korte gedachtenwisseling aanvaard.

De Synode spreekt uit:

a. dat er van tucht over doopleden "in cor-
relatie met de tucht over belijdende leden"
geen sprake kan zijn, wil de doopleden, die
ondanks de rijkheid hun levens niet tot be-
lijdenis des geloofs komen, geene gewettigde
positie in Christus kerk hebben, en dus deze
ongewettigde positie ook niet mag geregeld
worden;

b. dat er van excommunicatie van doop-
leden niet kan worden gesproken, maar wel
de kerkeraad kan verklaren, dat doopleden,
"die in belijdenis en wandel zich als ongeloo-
ftige en goddelooze menschen" openbaren, zich
hebben onttrokken aan de Geref. Kerk;

c. dat het in sommige gevallen wenschelijk
kan zijn, dat de kerkeraad, alhier hij dit con-
stateert en de desbetreffende verklaring aan
de gemeente bekend maakt, eerst het advies
der classis vraagt, hoewel dit vragen van ad-
vies in geen enkel geval als verplichtend kan
worden geacht;

d. dat de formuleering van zulk eene ver-
klaring aan de prudentie van iederen kerke-
raad wordt overgelaten;

e. van deze conclusies wordt aan de Part.
Synode van Groningen schriftelijk mededeeling
gedaan.

Vervolgens rapporteert Ds. Verhoef over een
voorstel van de Classis Hallum betreffende
"atlesten aan doopleden."

De Synode besluit:

a. de Classis Hallum te verwijzen naar het
besluit der Synode van Middelburg in 1896
(cf. acta art. 54) en het besluit der Synode van
Den Haag in 1914 (cf. acta art. 26);

b. nogmaals bij de Kerkeraden er op aan te
dringen er voor te zorgen, dat aan de betrok-
ken Kerkeraden, waaraan doopleden verhuiz-
en, bericht van deze verhuizing geschiedt;

c. aan de classis Hallum van dit besluit
schriftelijk mededeeling te doen.

Nog rapporteert Ds. Verhoef over een voor-
stel van de Part. Synode van Groningen, strek-
kende om in behandeling te nemen een rap-
port in zake kerkelijk toezicht op Christelijke
scholen, reeds uitgebracht aan de Generale
Synode van 's-Gravenhage. Bedoeld rapport
is gedrukt en aan de leden der Synode rond-
gedeeld.

De Generale Synode besluit het rapport van
Prof. Dr. H. H. Kuyper over een in 1914 te
Den Haag ingekomen voorstel der Part. Syn-
ode van Groningen, handelende over de art.
21, 41, 44 en 53 K. O. rakende het verband
tusschen kerk en school, nu in behandeling
te nemen.

Aangezien niemand het woord over dit
rapport verlangt of hoofdelijke stemming over
de conclusie verlangd, wordt deze door de
Synode aanvaard. Deze conclusie strekt om,
met waardeering van de goede bedoeling dier
Part. Synode, niet in te gaan op haar voor-
stel dat de Generale Synode verklaart, dat de
bepalingen der K. O. in de genoemde artikelen
niet meer beantwoorden aan den eisch der
omstandigheden, en de grondgedachten, welke
daarbij moeten gelden, niet voldoende vast-
staan, en daarom een commissie benoemt ter
fine van advies over deze zaak.

Prof. Groshede brengt rapport uit over een
schrijven van Br. W. de Kwant e.a. te Gouda,
inzake het lidmaatschap van het N. V. V.

Overeenkomstig het voorstel van het rap-
port besluit de Synode uit te spreken:

1e. dat het niet tot de taak der kerk behoort
een uitgewerkt systeem te geven, dat het maats-
schappelijk leven zou moeten volgen, doch dat
de kerk hier slechts de zedelijke beginselen
heeft te prediken, die duidelijk door het Woord
Gods worden geleerd;

2e. dat voor een lid eener Geref